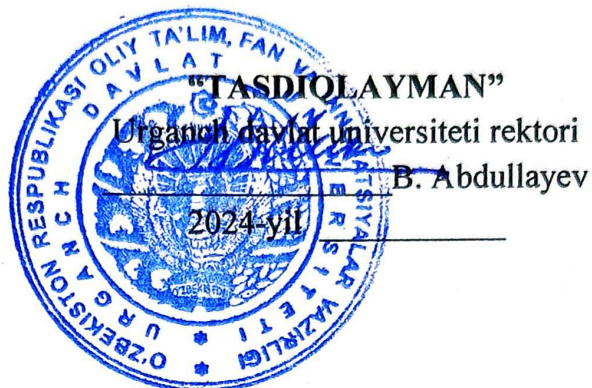

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIV TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
URGANCH DAVLAT UNIVERSITETI**

«TABIIV TOLALARNI DASTLABKI ISHLASH » fanining

O'QUV DASTURI

Bilim sohasi:	700 000 – Muhandislik, ishlov berish va qurilish sohalari
Ta'lim sohasi:	720 000 – Ishlab chiqarish va ishlov berish sohalari
Bakalavriat yo'nalishi:	60721200 – Yengil sanoat buyumlari konstruksiyasini ishlash va texnologiyasi (yigirilgan ip ishlab chiqarish)

Urganch – 2024

Mazkur o'quv dastur Urganch davlat universitetining 2024 - yil " " - sonli bayonnomasi bilan tasdiqlangan.

O'quv ishlari bo'yicha prorektor

Akademik faoliyat va registrator

departamenti bo'limi boshlig'i: G'.R.Madatiyov

Mazkur o'quv dastur "Kimyoviy texnologiyalar" fakulteti Kengashining 2024-yil " " - sonli bayonnomasi bilan tasdiqlash uchun tavsiya etilgan (" -sonli bayonnomasi).

Kimyoviy texnologiyalar fakulteti dekani:

Sh.R.Kurambayev

Mazkur o'quv dastur "Yengil sanoat texnologiyalari va jihozlari" kafedrasining 2024-yil " " - sonli bayonnomasi bilan tasdiqlash uchun tavsiya etilgan (" -sonli bayonnomasi).

Yengil sanoat texnologiyalari va jihozlari Kafedrasini mudiri:

H.P.Jumaniyozov

Fan/modul kodi TTD11305		O'quv yili 2024-2025	Semestr 3	ECTS - Kreditlar 3-semestr – 5	
Fan/modul turi Majburiy		Ta'lim tili O'zbek		Haftadagi dars soatlari 3-semestr – 4	
Fanning nomi		Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklama (soat)	
1. Tabiiy to'larni dastlabgi ishlash		60	90	150	
2. I. Fanning mazmuni Fanni o'qitishdan maqsad – Kadrlar tayyorlash milliy dasturi vazifalaridan kelib chiqqan holda paxtani tozalash sanoati uchun kadrlar tayyorlash maqsadida talabalarga nazariy-amaliy bilim va ta'lim-tarbiya berish, paxta tozalash mashinalariga qo'yiladigan asosiy texnik va texnologik talablar, uskunalarni ishlashi va texnologik jarayonlarni borishini o'rgatishdan iborat. II. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari) III. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi: 1-mavzu. G'o'za va kanop o'simligi haqida umumiy ma'lumotlar. 2-mavzu. Paxta tozalash korxonalari va paxta tayyorlash punktlari, ularning turlari. 3-mavzu. Paxtani tozalash korxonalarida ishlatiladigan transport vositalari. 4-mavzu. Chigiti paxtani quritish usullari va quritish uskunalari. 5-mavzu. Chigiti paxtadan mayda va yirik iflosliklarni ajratish texnologiyasi va uskunalari. 6-mavzu. O'rta to'li chigiti paxtani jinalash texnologik jarayoni. 7-mavzu. Uzun to'li chigiti paxtani jinalash texnologik jarayoni. 8-mavzu. Valikli jinlar. 9-mavzu. Uzun to'li chigiti paxtani jinalash jarayoni.					

10-mavzu. Paxtani qayta ishlashning xorij texnika va texnologiyasi.
11-mavzu. Xorij texnika va texnologiyasi haqida umumiy ma'lumot.
12-mavzu. Chigrit tozalashning ahamiyati. Linterlash texnologiyasi.
13-mavzu. Paxta tolasi va lintni (momiqni) tozalash texnologiyasi.
14-mavzu. Tolali mahsulotlarni tayyorlash jarayoni. Shitbalagich turlari tuzilishi, ishlashi, asosiy kamchiliklari va afzaliliklari.
15-mavzu. Gidropress moslamasining tuzilishi, ishlashi, asosiy ish organlari.
II. Laboratoriya mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar
Laboratoriya mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:
1. G'o'zadan olinadigan mahsulotlar
2. Tolali mahsulotlarni namligini aniqlash.
3. Tolali mahsulotlarni iflosligini aniqlash.
4. Tolali mahsulotlarni navini aniqlash.
5. Tolali mahsulotlarni mayda iflosliklardan tozalash.
6. Tolali mahsulotlarni yirik iflosliklardan tozalash.
7. Tolali mahsulotlarni mayda va yirik iflosliklardan tozalashning xorijiy texnologiyasi va uskunalari
III. Amaliy mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar:
1. Paxtani tozalash korxonalarida to'ldiriladigan hujjatlarni rasmiylashtirishni o'rganish.
2. Paxtani tozalash korxonalarida chigritli paxtani qabul qilishni tashkillashtirishni o'rganish.
3. Paxtani tozalash korxonalarida chigritli paxtani qabul qilish va kondension massani xisoblash
4. Paxta tozalash korxonasi uchun kerakli xom ashyo miqdori va undan olinadigan mahsulotlar hisobi.
5. Paxta tozalash korxonasi uchun kerakli xom ashyo miqdori va undan olinadigan mahsulotlar hisobi.
6. Paxta tozalash korxonasining tozalash tseklari haqida tozalash samaradorligini hisoblash.
7. Paxta tozalash korxonasining jinalash tseklari haqida tozalash

8. samaradorligini hisoblash. O'rta tolali paxtani tolasi arali jinalash uskunalarini ishlash samaradorligini hisoblash
IV. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlash
Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular:
1. G'o'za va kanop agrotexnikasi bo'yicha taqdimot tayyorlash
2. Tolali chiqindilarni tozalash texnologiyasi bo'yicha ishlash
3. Chigritli paxtani mayda va yirik iflosliklardan tozalashda qo'llaniladigan xorijiy quritish uskunalarini bilan ishlash
Mustaqil o'zlashtiriladigan mavzular bo'yicha talabalar tomonidan referatlar tayyorlash va uni taqdimot qilish tavsiya etiladi.
VI. Fan o'qitilishining natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar)
Fanni o'zlashtirish natijasida talaba:
«Tikuv buyumlari ishlab chiqarish jihozlari» fanini o'zlashtirish jarayonida bakalavr:
- texnik hujjatlar bilan ishlash,
- tikuv mashina detallarini o'rganish,
- texnologik mashina va apparatlarni umumiy nazariyasi va ishlashi;
- mashinaning umumiy ta'rifi;
- texnologik mashinalar va ularning strukturalari;
- asosiy va qo'shimcha mexanizmlar;
- texnologik uzkunalarining xususiyati;
- halqa hosil qilish asoslari;
- mashina va uskunalarining texnologik va ishchi davrini;
- sanoat jarayonlarini mexanizatsiyalash darajasi;
- avtomatik ishlovchi mashinalar va jarayonlarni avtomatlashtirish darajasi;
- tikuvchilik ishlab chiqarish sanoati uchun hozirgi zamonaviy jihozlarning konstruksiyasini takomillashtirish malakalariga ega bo'lishlari kerak va
ko'nikmalarga ega bo'lishi kerak;

- tabiiy tolalarni dastlabki ishlash uskunlarini tahlil qilish va ularni sozlash, mahsulot ishlab-chiqarish uchun texnologik jarayonlarni boshqarish, xom-ashyolarni qayta ishlashga texnologik uskunalarni tayyorlash, xom ashyo, yarim tayyor va tayyor mahsulotning sifatini aniqlash va nazorat qilish, mahsulotdagi nuqsonlarning sababini aniqlash va bartaraf etish bo'yicha malakalariga ega bo'lishi kerak.

4. VII. Ta'lim texnologiyalari va metodlari:

- ma'ruzalar;
- laboratoriya mashg'ulotlari;
- interfoal keys-stadilar;
- kichik guruhlarda ishlash;
- taqdimotlar qilish;
- jamoa bo'lib ishlash;
- video materiallar tayyorlash individual ishlash.

5. VIII. Kreditlarni olish uchun talablar:

Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, mustaqil ravishda metodlar, strukturalar yarata olish va joriy, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha yozma ishni topshirish.

6. IX. Asosiy adabiyotlar

1. A.Parpiyev, M.T.Tillayev, M.A.Babajanov "Paxtani dastlabki ishlash texnologiyasi va jihozlari". Darslik TTESI, 2020- 370 bet
 2. A.Parpiyev, M.A.Axmatov, A.Q.Usmonqulov, M.Mo'minov. Paxtani xom ashyosini quritish . Darslik-T.: Cho'lpon ,2009- 186 bet
 3. D.B.Omonov. Paxtani dastlabki ishlash bo'yicha spravichnik. Uslubiy qo'llanma. T.: Voris, 2008- 413 bet
 4. Zikriyev E.Z. Paxtani dastlabki qayta ishlash. O'quv qo'llanma. T.:Mehnat,2002- 405 bet
- Qo'shimcha adabiyotlar

5. Mirziyoyev Sh.M. Buyuk kelajagimizni mard va oliyjanob xalqimiz bilan birga quramiz. Toshkent, "O'zbekiston", 2017 yil 488 bet

6. Mirziyoyev Sh.M. Erkin va farovon, demokratik O'zbekiston davlatini birgalikda barpo etamiz. Toshkent, "O'zbekiston", 2016 yil, 56 bet

7. Mirziyoyev Sh.M. Tanqidiy tahlil, qat'iy tartib intizom va shaxsiy javobgarlik-har bir rahbar faoliyatining kundalik qoidasi bo'lishi kerak. Toshkent, "O'zbekiston", 2017 yil, 104 bet.

8. 2017-2021 yillarda O'zbekiston Respublikasini rivojlantirishning beshta ustuvor yo'nalishi bo'yicha Harakatlar strategiyasi. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017 yil 7 fevraldagi PF-4947 SONLI Farmoni

9. W.S.Anthony and William D.Mayfield. Cotton ginning handbook. United States Department of Agriculture. Desember 1994.

10. Spravochnik po pervichnoy obrabotke xlopka (I I II kniga) pod redaksiyey Maksudova I.T. Nuraliyeva A.N.-T.:Mehnat, 1994, 1995- 573 str

11. Babadjanov M.A. M.A.Gapparova, M.E.Ruzmetov. Tabiiy tolalarni dastlabki ishlash. O'quv qo'llanma.-T.:TTESI, 2011-142 bet

12. M.A.Gapparova. Tabiiy tolalarni dastlabki ishlash. Ma'ruza matn.-T.:TTESI, 2013- 174 bet

13. X.N.Pardayev. Tabiiy tolalarni dastlabki ishlash. Ma'ruza matni. TTESI, 2019- 175 bet

Internet saytlar

1. www. tdpu. uz
2. www. pedagog. uz
3. www. Ziyonet. uz
4. www. edu. uz
5. tdpu-INTRANET. Ped

7. Mazkur o'quv dastur Urganch davlat universiteti Kengashining 2024 yil ____ dagi ____-sonli bayonnomasi bilan ma'qullangan.

8. Fan/modul uchun mas'ullar:

“UIGI”

	M.Saparov - UrDU, “Yengil sanoat texnologiyalari va jihozlari ” kafedrası katta o'qituvchisi;
9.	Taqrizchilar: Sh.Matchanov-UrDU “Kimyoviy texnologiyalar” kafedrası dosenti.

Tuzuvchi:

M.Saparov